פועלי כל הארצות התאחדו!

# זו הדרך

ZO HADEREKH زو هديرخ

גליון 8, 25 בפברואר 2009

# נתניהו מפחד להישאר לבד?

## סיסמת "ממשלת אחדות" מועלית בכל פעם, כאשר הממסד חושש מערעור יציבות המשטר הכלכלי-חברתי והפוליטי.

מלחמת עזה המחישה פעם נוספת, כי הליכוד היה רק לכאורה באופוזיציה לממשלת קדימה-העבודה-ש״ס: בנימין נתניהו, יו״ר הליכוד, התגייס להסביר את המלחמה בכל ערוץ טלוויזיה אפשרי, ונמנע מלמתוח ביקורת כלשהי על צעדיה של ממשלת אולמרט-ברק-לבני. עתה, משהטיל הנשיא פרס על נתניהו להרכיב ממשלה, נראה שיו״ר הליכוד ממש התאהב בשותפות עם מרכיבי ממשלת אולמרט.

מייד לאחר קבלת המשימה של הרכבת הממשלה, הכריז נתניהו, כי הוא ינסה לכונן ״ממשלה רחבה״ עם קדימה ועם העבודה, וזאת נוסף לסיוע הימין שהמליצו עליו והמוזמנות לממשלתו: ״ישראל ביתנו״, ש״ס, יהדות התורה, ״האיחוד הלאומי״ ו״הבית היהודי״.

פורמלית, התמיכה בו מצד סיעות המייצגות 65 ח״כים, מאפשרת לנתניהו להקים ממשלה בלי קדימה והעבודה. אך נתניהו פוחד להישאר לבד עם הימין הקיצוני, וזאת מכמה סיבות:

ראשית, הוא חושש ליחסם של ממשל בוש ושל האיחוד האירופי לממשלה של הימין הקיצוני;

שנית, הוא זקוק לקדימה/העבודה, כדי להמשיך במשא-ומתן לכאורה עם הפלסטינים;

שלישית, הצמרת הכלכלית הישראלית חוששת מההשלכות החברתיות של המשבר הכלכלי המעמיק, האבטלה והגידול המואץ בחובות האבודים של המערכת הבנקאית. לכן היא מעוניינת בממשלת ״אחדות״ לאומית״, שתוכל, עם התנגדות פרלמנטרית-ציבורית מעטה ככל האפשר, לבצע את הצעדים הכלכליים, שההון מעוניין בהם: תמיכה ממשלתית נדיבה בהון, שחיקת שכר, קיצוצים נוספים בזכויות העובדים, והתייצבות נחרצת של מוסדות הכפייה – משטרה, בתי משפט – נגד כל התנגדות להעמסת נטל המשבר על העובדים.

בעת כתיבת שורות אלה, טרם התקיימו הפגישות של נתניהו עם ציפי לבני ועם אהוד ברק, ולכן מוקדם לומר, אם הם יבלעו את הפיתיון שהוא מציע להם: ״שותפות מלאה בקביעת מדיניות הממשלה״, תיקים בכירים, וחקיקה ״מוסכמת״.

**תמר גוז'נסקי**

## איום חמור על חופש הביטוי

״הודעת היועץ המשפטי לממשלה, מני מזוז, לפיה הוא שוקל הגשת כתב אישום נגד יו״ר חד״ש, ח״כ מוחמד ברכה, בשל עבירות שעבר לכאורה במהלך השתתפותו בשלוש הפגנות – היא מעשה מקומם״ - אמר ח״כ **דב חנין** (חד״ש) בנאומו בעצרת החגיגית לציון הצלחת חד״ש בבחירות לכנסת, שנערכה באום אל-פחם (21.2).

ח״כ חנין הוסיף, כי האירועים שבהם מדובר הם שלוש הפגנות, ששתיים מהם נערכו ברישיון בתל-אביב, בהקשר של מלחמת לבנון השנייה, והשלישית – הפגנה בבלעין. באחת ההפגנות, הגן ח״כ ברכה על פעיל השלום אורי אבנרי מפני התנכלות של שוטרים.

דב חנין: ״בשלוש ההפגנות, היה על המשטרה להגן על זכותם של אזרחים להפגין. אך במקום זאת, המשטרה יזמה פרובוקציות, ביצעה חקירות נגד יו״ר תנועה פוליטית, ואילו היועץ המשפטי מכין נגדו כתב אישום. האשמות נגד ח״כ ברכה הן מופרכות, ומטרתן היחידה – חתירה תחת חופש הביטוי וההפגנה בישראל. ההתנכלות לח״כ ברכה מדאיגה במיוחד על רקע ניצחון הימין בבחירות לכנסת ויש לראות בה אות אזהרה לבאות״.

האולם, בו נערכה העצרת באום אל-פחם, היה מלא מפה לפה פעילים ותומכים של מק״י וחד״ש. תזמורת של סניף נצרת של בנק״י קידמה את פני הבאים.

בעצרת נשאו דברים, נוסף לח״כ דב חנין, ד״ר **עפו אגבריה**, המושבע השבוע כחבר כנסת, ח״כ **חנא סוייד** וח״כ **מוחמד ברכה** – כולם בסיעת חד״ש בכנסת. הדוברים העלו על נס את מסירות החברים היהודים והערבים, שהניבו את ההצלחה הרבה בבחירות, והדגישו את האתגרים החשובים, העומדים בפני חד״ש בתנאים של ממשלת ימין.

## מקדמות סדר יום פמיניסטי בחד"ש

במפגש ראשון של נשים וגברים, המעוניינים לקדם סדר יום פמיניסטי של חד״ש ובתנועת חד״ש עצמה, הוחלט להשתתף בהפגנה לציון יום האישה הבינלאומי (שתתקיים בשבת, 7.3, בצהריים בתל-אביב) ולגייס אליה משתתפות/ים, וכן ליזום מפגש עם נשים פעילות בנצרת.

המפגש, שהתקיים ב-20.2 בתל-אביב, בנוכחות פעילה של 25 נשים וגברים, היה הראשון מסוגו לאחר הבחירות לכנסת. בבחירות אלה הגדילה חד״ש את ייצוגה, אך כפי שהדגישו רבות מהמשתתפות/ים, נותרה בעינה הבעיה החריפה של העדר נשים בסיעה שנבחרה.

תמר גוז'נסקי פתחה את המפגש בסקירה היסטורית קצרה של בניית חד״ש והנושא הפמיניסטי בחד״ש והציגה כמה הצעות לפעולה. את הדיון עצמו הנחתה נורית חג'אג', שהייתה המועמדת השישית ברשימת חד״ש לכנסת.

הנושאים העיקריים שהועלו בדברי המשתתפות/ים היו המקום של הנשים ושל הנושא הפמיניסטי בבניית שמאל חדש; המערכה נגד מנגנוני ההדרה של נשים והדרכים להבטחת ייצוג של נשים בחד״ש; המשימה של תיווך בין נשים לבין הח״כים של חד״ש, במטרה לקדם את פתרון הבעיות שמעסיקות אותן, וליזום הצעות חוק בכיוון הזה; שילוב הנשים בפריפריה בפעילות של חד״ש; הצורך בגיבוש אמירה פמיניסטית ייחודית של חד״ש כתנועה פוליטית-חברתית ובעיצובה של חד״ש כבית לנשים.

המפגש הבא של הקבוצה יתקיים ביום ו', 20.3, בשעה 10.30 באולם הגדה השמאלית, אחד העם 70, ת״א.

המעוניינות/ים להצטרף לרשת הקשר של הקבוצה הפמיניסטית בחד״ש יכתבו אל: info@hadash.org.il

## אלף ציינו 4 שנים למאבק בבלעין ובהם ח"כ ברכה וד"ר עפו אגבריה

יותר מאלף פלסטינים וישראלים השתתפו ב-20.2 בהפגנה לציון ארבע שנים למאבק בגדר האפרטהייד, הנמתחת על אדמות הכפר בלעין. כשהמפגינים התקרבו לגדר, הפעילו שוטרי מג״ב אמצעים לפיזור הפגנות ופיזרו כמויות גדולות של גז מדמיע. כמה מפגינים נפגעו משאיפת גז.

בין המפגינים הרבים שהגיעו לבלעין היו ראש הממשלה הפלסטיני, סלאם פיאד, חברים בפרלמנט הפלסטיני, וביניהם מוסטפא ברגותי. בהפגנה השתתפו כמו-כן יו״ר חד״ש, ח״כ מוחמד ברכה, וחבר הכנסת המיועד של חד״ש, ד״ר עפו אגבריה.

## כנס באונ' ת"א לציון 90 שנה למק"י

כנס אקדמי לציון 90 שנה להקמת המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק״י) ייערך ב-25 במרס באוניברסיטת ת״א. לארגון הכנס חברו אוניברסיטת ת״א והאוניברסיטה הפתוחה והוא יתקיים באולם כס המשפט בין השעות 9.30 — 19.00.

בין משתתפי הכנס: פרופ' אניטה שפירא (אונ' תל-אביב), פרופ' דניאל בר-טל (אונ' תל-אביב), ד״ר אנגליקה טים (קרן רוזה לוקסמבורג), פרופ' יואב פלד (אונ' תל-אביב), ד״ר מריו קסלר (אונ' פוטסדם), ד״ר אמל ג'מאל (אונ' תל-אביב), המשורר סמיח אל-קאסם, ד״ר אורי רם (אוניברסיטת בן-גוריון), ח״כ ד״ר דב חנין (חד״ש), שר הקליטה לשעבר יאיר צבן, פרופ' ששון סומך (אונ' תל-אביב), ד״ר אילנה קאופמן (האוניברסיטה הפתוחה), חברת הכנסת לשעבר תמר גוז'נסקי ומזכ״ל מק״י, מוחמד נפאע.

תגובה

### מה למדת היום, איש שמאל יקר?

בעקבות מאמרה של תמר גוז'נסקי ״מסקנות נמהרות על מות השמאל״ (זו הדרך״, 18.2, וגם באתר ynet), ציפיתי לשמוע, מה יש לראשי מרצ לומר בתגובה לקריאה לחשיבה חדשה של השמאל ולהושטת היד של חד״ש. ואכן, ב-19 בפברואר ראו אור ב״הארץ״ שני מאמרים של אישים בהנהגה של מרצ או מקורבים אליה— ד״ר צביה גרינפילד וד״ר אלכסנדר יעקובסון.

אז מה למדו אנשי מרצ?

צביה גרינפילד, שכיהנה בסיעת מרצ בכנסת ה-17 במשך חודשים ספורים והייתה מועמדת במקום ה-7 ברשימת התנועה החדשה - מרצ לכנסת ה-18, למדה בכלל, שההצבעה ההגיונית בבחירות האחרונות הייתה דווקא לרשימת... קדימה. וכך כותבת גרינפילד:

״בוחרי השמאל, שהצביעו ללבני, הצביעו למעשה על כיוון הפעולה היחידי והאפשרי והמתבקש מעתה: שיתוף פעולה ממוקד של כל הכוחות הפוליטיים והחברתיים, המסכימים, שהקמתה של מדינה פלסטינית עצמאית, תוך שמירה על ביטחון אזרחי ישראל, היא הסוגיה המרכזית והמהותית ביותר שמעיקה זה שנים על החברה הישראלית״.

אכן, סיום הכיבוש וכינון המדינה הפלסטינית העצמאית בצד ישראל הוא המשימה החשובה ביותר. אך איך מתקשרת לכך לבני? הרי לבני שירתה בממשלות שרון ואולמרט והייתה שותפה מלאה להינתקות הצינית ולסגירת המעברים, למלחמות לבנון השנייה ועזה, להצגה חסרת התוחלת של מו״מ עם הרשות הפלסטינית.

אך גרינפילד אינה מסתפקת בהתמוגגות למראה קדימה, לבני ובוחרי מרצ שהצביעו ״כן״. בהמשך מאמרה, היא מציעה לראות גם בליברמן פרטנר אפשרי להשגת ההסדר של שתי מדינות. ואם לא די בכך, היא מציעה לדחוק הצידה את ״יחסו המחפיר של ליברמן למיעוט הערבי״, שכן זה נושא פחות חושב מ״הסיכוי״ להגיע לשלום ישראלי-פלסטיני בתמיכת ליברמן. מה נאמר? לקרוא ולשפשף את העיניים!

אלכסנדר יעקובסון, המלמד באוניברסיטה העברית, ואשר נמנה בעבר עם חברי הנהגת מרצ, כותב בפתיחת מאמרו:

**"בעקבות תבוסת מרצ בבחירות רבו כצפוי הקולות הקוראים לה 'לחדד עמדות' – כלומר, להתקרב יותר לחד"ש".**

אך יעקובסון מתנגד לקריאות אלה, ואת התנגדותו הוא עוטף בטענה, לפיה השמאל הרדיקלי מגבה את ״הלאומנות הערבית משני צדי הקו הירוק״ ובכלל מתנגד לזכות קיומה של ישראל. וכך, בנופפו בטענות הנדושות של הימין, יעקובסון מציע סדר יום משלו לשמאל הציוני: לחדד עמדות רק בכל הנוגע במה שנוגע בלאומנות הערבית, כי לגבי הלאומנות היהודית, מבחינתו הכל כבר נאמר (מומלץ לו לקרוא את גרינפילד על 'ליברמן השותף לחזון שתי מדינות').

נותר לקוות, שמכיוון מרצ יישמעו גם קולות אחרים לגמרי, הקוראים להתקרב יותר לחד״ש ולשתף פעולה עמה.

**עמירם לוי**, תל-אביב

# ללמוד לדבר רוסית, או לפחות עם הרוסים

## שמאל רחב צריך להכיל בתוכו קבוצות חברתיות רבות, הנאבקות לשלום, לשוויון ולקיום הוגן.

מאת **אור שי**

בבחירות המוניציפאליות בחיפה, ישבתי כחבר ועדת קלפי מטעם רשימת חד״ש באחת הקלפיות בעיר. אחוזי ההצבעה לא היו גבוהים (נושא למאמר אחר), ולחברי הועדה היה הרבה זמן פנוי לשוחח ביניהם. ואכן, דברים רבים למדנו זה מזו.

מזכירת הקלפי, לדוגמא, למדה ממני, שאם הכינוי שלנו הוא חד״ש, זה אינו אומר שאנחנו נגד התושבים הוותיקים בעיר. אני למדתי מנציגת בל״ד בוועדה, אישה ערביה צעירה, על ההתלבטויות שלה: היא סיפרה לי, שעד לשבוע שלפני הבחירות היא עדיין התלבטה בין וליד ח׳מיס (מועמד בל״ד לראשות העיר) לבין יעקב בורובסקי (המועמד של ליברמן לאותו תפקיד). היו לה מגוון שיקולים, אבל משום מה אף לא אחד מהם לא כלל את העובדה, שהמפלגה של בורובסקי רוצה לבטל לה את האזרחות.

אך הסיפור הכי מעניין היה, ללא ספק, של נציג ״ישראל ביתנו״ (מפלגתו של ליברמן) בוועדה. כשהשיחה התקדמה, כדרכן של שיחות, לעבר נושאים פוליטיים ארציים, נשא אותו נציג נאום מלא להט על הדחיפות שביציאת ישראל מהשטחים; על כך שכבר מזמן היו צריכות להיות פה שתי מדינות; ועל כך ששמעון פרס היה ראש הממשלה הכי טוב אי-פעם. עם הקביעה האחרונה קשה לי להסכים, אבל מה עם האחרות? האין זה מוזר לשמוע התבטאות כזאת מנציג מפלגת ימין קיצוני? ואכן, אחת מחברות הוועדה הציגה לו את השאלה הטבעית: ״אז למה אתה עובד אצל ליברמן?״, ותשובתו הייתה פשוטה: ״כי אני רוסי״.

והנה אני מגיע לנקודה שלי: יוצאי ברית-המועצות לשעבר לא רשומים בטאבו על שמו של ליברמן. העובדה, שמפלגת ״ישראל ביתנו״ קיבלה 10 מנדטים מהציבור דובר הרוסית (נתוני ״הארץ״, 16.2), אינה נובעת מכך שהוא השיג כל כך הרבה הישגים פוליטיים עבורם, אלא מכך שהוא פחות או יותר הכוח הפוליטי היחיד הפעיל בציבור הזה. גם העובדה, שהתקשורת הישראלית בשפה הרוסית היא ימנית, רובה ככולה, תרמה למצב הזה. אבל אי אפשר להאשים רק את כל העולם ואחותו – גם אנחנו בשמאל אשמים. יוצאי ברית-המועצות לשעבר הם אוכלוסיית יעד, שהצלחנו לפספס שוב ושוב.

סיסמת הבחירות של חד״ש הייתה ״בונים שמאל חדש״. במהלך מערכת הבחירות לא יכולנו להתפנות לעבודת עומק בקרב הציבור דובר הרוסית, משום שהזמן היה קצר והמלאכה מרובה. אך ביום שאחרי הבחירות מוטלת עלינו, חברי המפלגה הקומוניסטית הישראלית, וגם על שותפינו בחד״ש ובשמאל בכלל, החובה לפעול בקרב יוצאי ברית-המועצות לשעבר. שמאל אמיתי צריך להיות שמאל רחב, שמאל שמכיל בתוכו הרבה קבוצות שנאבקות לשוויון ולקיום הוגן, שמאל שמדבר הרבה שפות.

זה לא הולך להיות קל. המושג ״מפלגה קומוניסטית״ והדגל האדום מעוררים אצל חלקים בציבור זה קונוטציות שליליות למדי, מימים שבהם רודנים השתמשו בהם, כדי לכסות על שלטון דיכוי אכזרי. אבל גם אם המשימה אינה קלה, יש בה סיכויים לא-מבוטלים: מדובר בציבור שההעסקה דרך חברות כוח-אדם פוגעת בו מאוד, ולכן הוא פתוח לנושאים כמו עבודה מאורגנת וזכויות חברתיות. הוא פתוח גם לנושאים של הפרדת דת ומדינה, נישואים אזרחיים וכיוב׳, ולעיתים קרובות חש שהיחס כלפיו גזעני.

שמאל חדש ורחב בחברה הישראלית צריך לדבר עברית וערבית, אבל גם רוסית ואמהרית (אגב, חשוב לציין שגם יוצאי אתיופיה לא רשומים בטאבו על שם המפד״ל). אם אנחנו רוצים לבנות אלטרנטיבה של שלום, סביבה וסוציאליזם בארץ הזאת – כדאי להתחיל לעבוד על הרוסית שלנו.

## וגם ברחוב שלנו מתרגש חג

רחוב תל-אביבי הומה פעילי חד״ש אינו חזון נפרץ, אבל בימים אלה גם זה מצב עובדתי: כך נראה רחוב אחד העם, בקטע שבין מונטפיורי לבצלאל יפה, כאשר משתתפי ההתכנסות החגיגית באולם הגדה השמאלית לסיכום מערכת הבחירות של חד״ש לכנסת (15.2) יצאו מהאולם לרחוב, והתגודדו שם בקבוצות להחליף חוויות ולדבר על העתיד.

בשעה היעודה זרמו למקום עוד ועוד פעילים, רובם ככולם צעירים, והאולם התמלא עד אפס מקום. אך הנהירה נמשכה, ואז נשמעה הקריאה – ״אפשר לשבת גם על הבימה״. עשרות עלו לבימה, ועדיין היו כאלה שנותרו בחדר המדרגות. ואז נשמעה קריאה נוספת: ״אלה שעל הבימה נקראים לעמוד, כדי לאפשר לכולם להיכנס לאולם״.

אך לא רק הצפיפות החמה והמחבקת איפיינה את ההתכנסות. במהלכה נאמרו דברים נכוחים על הסכנות והסיכויים שבמצב הפוליטי שלאחר הבחירות לכנסת, וגם על הקשיים והאפשרויות לבנות שמאל חדש, יהודי-ערבי בעל משקל בחברה הישראלית. כאלה היו הדברים שנשאו ח״כ דב חנין, ח״כ מוחמד ברכה, פרופ׳ דני רבינוביץ׳, נורית חג׳אג׳, עינת פודחורני, שרון לוזון, ענת הוד, פאדי שביטה, צביקה בשור, תמר גוז׳נסקי, אמג׳ד שביטה, ד״ר חררדו לייבנר.

היו בדברים שנאמרו הדגשים שונים וזוויות ראייה שונות. הועלו הצעות מגוונות לפעילות יהודית-ערבית, לפעילות חברתית, לפעילות לקידום נשים, להמשך הפעילות של אתרי חד״ש הרשמיים והבלתי-רשמיים. נזרקו רעיונות לגבי הכתובות האפשריות לפנייה לבנייה משותפת של שמאל חדש, פלורליסטי, מדיני וחברתי.

האווירה המחשמלת, מחיאות הכפיים, ההקשבה המרוכזת, הנכונות של עשרות רבות להירתם לפעילות של חד״ש – כל אלה סימנו את התוצאה של פריצת הדרך, שהשיגה חד״ש בבחירות האחרונות בתל-אביב, ולא רק בה.

# משביתה כללית למרד אנטי-קולוניאלי

## תושבי האי הקריבי גואדלופ הקימו קולקטיב נגד העושק והניצול.

שעות ספורות לאחר ששרת הפנים הצרפתייה **מישל אליו-מארי** הכריזה, כי מאות שוטרים של יחידות דיכוי ההפגנות הידועות לשמצה יוטסו לאי הקריבי גואדלופ, כדי לסייע בדיכוי ההפגנות, הציע ראש ממשלת צרפת, **פרנסואה פיון**, תוכנית שתגדיל את שכרם של עובדי האי, שהוא מושבה צרפתית מסופחת.

בין המקל הקולוניאלי לבין הגזר של הבטחות לתוספות שכר, נמשך בגואדלופ כבר חמישה שבועות מאבקם הנחוש של האיגודים המקצועיים, של מפלגות השמאל ושל הארגונים החברתיים. כתב העיתון הצרפתי "הומניטה" בפואנט-א-פיטר סיכם כך חמישה שבועות של שביתה כללית ומחאות: "השביתה, שהחלה ביוזמת האיגודים המקצועיים, בעקבות ההשלכות החברתיות החמורות של המשבר הקפיטליסטי העולמי על העובדים, הפכה במהרה למרד אנטי-קולוניאלי".

בעקבות העמקת המחאה, נשא נשיא צרפת **ניקולא סרקוזי** נאום לאומה (19.2), בו הודיע כי ייפגש עם פקידי ממשל מגואדלופ, בניסיון "לתת מענה למצוקה, לדאגות ולייאושם של בני ארצנו". עד אז, ובמשך שבועות ארוכים, מילא סרקוזי את פיו מים בנוגע למשבר, ובשל כך נמתחה עליו ביקורת חריפה.

המחאה באי גואדלופ, הנחשב לאזור של צרפת ועל כן נכלל באיחוד האירופי, החלה בתגובה לעלייה במחירי המזון ובמצרכים בסיסיים אחרים. גואדלופ תלוי בייבוא לצורך אספקת נפט ומזון, והמחירים שם גבוהים יותר מאשר בצרפת עצמה. במקביל, שיעור האבטלה באי גבוה מ-20 אחוזים מכוח העבודה, והשכר נמוך יותר. בתי העסק הגדולים בגואדלופ נמצאים בידיהן של משפחות של בעלי הון צרפתים, שהגיעו לאי עם כיבושו במאה ה-17.

אך לא רק מחירם של מוצרים המיוצרים הרחק מהאי גבוהים הרבה יותר. גם המחירים של התוצרת המקומית - גבוהים יותר. פעילי האיגודים של עובדי החקלאות חשפו, כי קילו בננות מתוצרת האי נמכר ברשת חנויות הכלבו "קרפור" (אחת הגדולות בעולם) בצרפת תמורת 1.50 יורו. אותן בננות מתוצרת מקומית נמכרות בחנויות של אותה רשת באי, אבל מחירן שם 2 יורו. גם הדלק, המיוצר בבתי הזיקוק הפועלים באי מנפט הנרכש בארצות השכנות, נמכר בגואדלופ במחיר יקר יותר מאשר בצרפת.

מוצרי הצריכה יקרים יחד עם עבודה זולה - נוסחה קולוניאלית זו מיושמת בגואדלופ ובאי השכן, מרטיניק, שאף הוא בשליטה צרפתית, וגם בו גובר גל המחאות. אין זה מקרי, שלפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה האירופית, בארבע המושבות של צרפת: גואדלופ, מרטיניק, גיניאה הצרפתית והאי ראוניון שבאוקיאנוס ההודי, נרשמים אחוזי האבטלה הגבוהים באיחוד האירופי: כרבע מכוח העבודה. האבטלה חמורה יותר בקרב צעירים (15-24), המהווים גם למעלה מ-55 אחוזים מהמפגינים. לשם השוואה: שיעורי האבטלה הנמוכים של הצעירים בארצות האיחוד האירופי נרשמו בהולנד — כ-5 אחוזים מכוח העבודה.

### החשש של הממשלה בפאריס: צונאמי חברתי

הממשלה השמרנית בפאריס חוששת מפני אפשרות, שההפגנות בגואדלופ יגלשו לתוך צרפת, שם הפגינו החודש כ-2.5 מיליון בני אדם במחאה על האופן, בו מטפלת הממשלה במשבר. בעקבות חוסר שביעות הרצון מהנאום של סרקוזי, מארגנת הקונפדרציה הכללית של האיגודים המקצועיים (CGT), ב-19 במרס שביתה כללית והפגנות ברחבי צרפת תחת הסיסמא: "העובדים לא ישלמו את מחיר המשבר הכלכלי".

בפגישתו עם ראשי איגודי העובדים וארגוני מעסיקים, הבטיח סרקוזי להקציב עד 2.65 מיליארד יורו, במטרה להקל על האזרחים, שנפגעו בצורה הקשה ביותר מהמשבר הכלכלי השורר בצרפת. המנהיג השמרני הצרפתי הכין מגוון הצעות - החל בקיצוצי מיסים למשפחות בעלות הכנסות נמוכות ועד לתמריצים חדשים לצעירים מובטלים. עוד הודיע הנשיא על "חבילה מיוחדת" עבור העובדים השובתים בגואדלופ ובני משפחותיהם.

אבל הודעות הנשיא לא סיפקו את העובדים והצעירים באי הרחוק. ההפגנות, שאורגנו בידי ברית בשם "הקולקטיב נגד העושק והניצול", שהקימו 50 איגודי עובדים, תנועות חברתיות ומפלגות שמאל, ובהן המפלגה הקומוניסטית של גואדלופ, היו שקטות תחילה. אולם הרוחות החלו לסעור, לאחר שהממשלה בפאריס סירבה להיענות לדרישה להעלאת שכרם של עובדים, המשתכרים שכר מינימום, ולקבוע בגואדלופ שכר מינימום הגבוה מהנהוג בצרפת "בגלל יוקר המחיה באי". עוד דורשים השובתים סבסוד של מוצרי היסוד ופיקוח ממשלתי על מחירים. "הקולקטיב נגד הניצול" הכין תוכנית בת מאה נקודות, כדי לנהל מו"מ עם נציגי המעסיקים והממשלה. התוכנית מסתיימת במילים, שנכתבו בקראול, השפה המקומית: "בכוחנו לבנות חברה חדשה, אם נצליח לחסל את הניצול הקפיטליסטי ואת העושק הקולוניאלי".

מושלה הסוציאליסטי של גואדלופ, **ויקטורן לורל**, אמר ברדיו פרנס אינפו, שהאי נמצא "על סף התקוממות".

## מורשתה של רוזה לוקסמבורג

אירוע נוסף לציון 90 שנה להירצחה של רוזה לוקסמבורג יתקיים ב-12 במרס בתל-אביב. האירוע הקודם נערך בחודש שעבר במועדון הגדה השמאלית בת"א. הפעם יציין האירוע את פתיחת המשרד בת"א של קרן רוזה לוקסמבורג של מפלגת השמאל הגרמנית.

יום העיון, שכותרתו - "מורשתה של רוזה לוקסמבורג והשמאל הגרמני והישראלי" יתקיים בבית סוקולוב. במהלכו ייערכו דיונים בהשתתפות אישים מישראל ומגרמניה ובהם ד"ר פלוריאן וייס, מנכ"ל קרן רוזה לוקסמבורג; שרת החינוך לשעבר שולמית אלוני; שר הקליטה לשעבר יאיר צבן, פרופ' משה צימרמן (האונ' העברית), ח"כ דב חנין (חד"ש), חברת הפרלמנט הגרמני פטרה פאו (ממפלגת השמאל), פרופ' משה צוקרמן (אונ' תל-אביב), חברת הכנסת לשעבר תמר גוז'נסקי (חד"ש) ומנהלת מרכז אדוה, ברברה סבירסקי.

# מול המשבר המעמיק - הקומוניסטים היוונים מציגים אופציה סוציאליסטית

הוועידה ה-18 של המפלגה הקומוניסטית היוונית נערכה בסוף השבוע שחלף באתונה בנוכחות נציגיהן של 90 מפלגות קומוניסטיות ופועליות ותנועות לשחרור לאומי מ-72 מדינות ברחבי העולם. בין האורחים היו נציגי המפלגות הקומוניסטיות הסינית והקובנית. את המפלגה הקומוניסטית הישראלית ייצג **מוחמד נפאע**, מזכ"ל מק"י. דובר המפלגה היוונית מסר, כי זה המספר הגדול ביותר של משלחות מחו"ל שהגיעו ליוון, כדי להשתתף בדיוני ועידה של המפלגה היוונית.

הוועידה נפתחה בנאום של **אלקה פפאריגה**, מזכ"ל המפלגה, אשר הדגישה בדבריה, כי "על רקע המשבר הקפיטליסטי והמחאה הגוברת בחברה היוונית, הוועידה ה-18 היא מן החשובות שבין ועידות המפלגה הקומוניסטית היוונית. השפעתנו בחברה גדלה בשנים האחרונות, ולכן כל הדיונים שקדמו לוועידה, וביתר שאת הדיונים במהלך הוועידה והחלטותיה – נודעת להם חשיבות מרכזית לקביעת העתיד של המפלגה ואף של החברה היוונית כולה".

פפאריגה סקרה באריכות את המצב הבינלאומי והקדישה דקות ארוכות לתיאור המשבר הקפיטליסטי הבינלאומי והשלכותיו על החברה והכלכלה בארצה. היא קראה "לפתוח במתקפה פוליטית בכל החזיתות", כדי להציב את האלטרנטיבה הפוליטית של הקומוניסטים על סדר יומה של החברה. פפאריגה הדגישה, כי "האופציה הסוציאליסטית רצויה ואף הכרחית" מול כשלי הקפיטליזם.

עוד אמרה פפאריגה, כי המפתח לשינוי ביחס הכוחות הפוליטי הקיים ביוון נמצא בידי תנועת העובדים. שתי המפלגות הגדולות: הדמוקרטיה החדשה השמרנית שבשלטון והמפלגה הסוציאליסטית (פאסו"ק) שבאופוזיציה, חרף ההבדלים במסרים, פועלות במתואם, כדי לחזק את המשטר הקפיטליסטי. פפאריגה תקפה במילים חריפות את הקואליציה של השמאל הרדיקלי "סיריזה", שלדבריה "עוברת את כל גבולות האופורטוניזם והאנטי-קומוניזם".

הצעת ההחלטה והמצע החדש של המפלגה, שהוצגו לדיון בוועידה, קיבלו את אישורם של 72 אחוזים מחברי המפלגה בטרם הוגשו לצירים. לעיון בהצעות החלטה ובהצעת המצע החדש של המפלגה הקומוניסטית היוונית בשפה האנגלית:
www.inter.kke.gr/News/2008news/2008-11-thesis-18



## מחקר חדש: מטרת ההפרטה - לשבור את ארגוני העובדים

"מדיניות ההפרטה נועדה לשבור את ארגון העובדים וזו אחת המטרות המוצהרות של התהליך" - כך מסכם ד"ר **אמיר פז פוקס**, מרצה למשפטים בקריה האקדמית אונו, ומנהל שותף של הפרויקט "גבולות ההפרטה" במכון ון ליר.

המחקר "עובדים בעידן ההפרטה" הוצג בשבוע שעבר בכנס "לנסח מחדש את גבולות ההפרטה", שנערך במכון ון ליר בירושלים.

במחקרו, בחן פז פוקס את השפעת ההפרטה על העובדים, ועקב אחר מעמד העובד לאחר מכירה של חברות ממשלתיות דוגמת "חיפה-כימיקלים" ו"שקם", וכן אחר מעמד העובד בחברות כוח אדם ממשלתיות.

לדבריו, בהסתכלות לאחור נמצא קשר ישיר בין מגמת ההפרטה לפגיעה בכוחם של עובדים, הבאה לידי ביטוי ביכולתם להתארגן ולנהל מו"מ כדי לחתום על הסכמים קיבוציים. "לאורך השנים ממשלות ישראל ורבים מנבחרי הציבור הצהירו בפומבי שמטרת ההפרטה היא שבירת איגודי העובדים", מציין פז פוקס במחקרו, ומוסיף: "לאורך זמן, ארגוני העובדים נחלשים והפערים בהכנסות גדלים".

## נדל"ניסטים מאיימים על המרחב הפתוח

דו"ח של החברה להגנת הטבע שעניינו האיומים על השטחים הפתוחים בשנת 2009, חושף 81 איומים מרכזיים על השטחים הפתוחים בישראל, אשר יעמדו על סדר היום הסביבתי בשנה הקרובה, מהם 21 - באזור השרון.

לאיומים אלה השלכות קשות על איכות, כמות והיקף השטחים הפתוחים, על ההיבט הסביבתי, הכולל את שימור המגוון הביולוגי והנופים הפתוחים, המהווים נכס תרבותי והיסטורי, ובעלי הערך החברתי והכלכלי.

לשרף חסאן ולמשפחה
משתתפים בצערך העמוק
על מותה ללא עת של רעייתך
**תגריד**
הוועד המרכזי של מק"י

לשרף חסאן ולבני המשפחה
איתך באבלך הכבד על מותה של רעייתך
**תגריד**
המזכירות הארצית של חד"ש

לשרף חסאן ולמשפחה
כואבים איתך את מותה בטרם עת של הרעיה
**תגריד**
ועד מחוז ת"א-יפו של מק"י
חד"ש ת"א, חד"ש יפו

# הבנקים סוגרים את "פרי הגליל", מאות יפוטרו

התנגדות הבנקים הנושים לכל הצעות הרכישה, שהוגשו לקניית החברה "ויטה - פרי הגליל", תוביל קרוב לוודאי לסגירת המפעל "פרי גליל" בחצור הגלילית ולפיטוריהם של מאות העובדים. החברה "ויטה - פרי הגליל" נקלעה לחובות כבדים לבנקים, לספקים ולחקלאים, אך השליטה בגורלה היא בידי הבנקים, ואלה מעדיפים הליך של כינוס נכסים, שמשמעותו – סגירת המפעל.

לפני כחודשיים הגישו הבנקים לאומי ודיסקונט לבית המשפט המחוזי בחיפה תביעה נגד "ויטה- פרי גליל" עקב חובות של כ-170 מיליון שקל. בהסכמת הצדדים החליט בית המשפט, כי המפעל לא ייכנס להליך של פירוק וכינוס, אלא תבחן האפשרות לעניין רוכשים פוטנציאליים. בית המשפט מינה נאמנים, במטרה לשמור את המפעל כעסק חי ולקבל הצעות רכישה.

יונה פרטוק, יו"ר מרחב גליל עליון בהסתדרות, ציין, כי למפעל בחצור הגליל יש רווח תפעולי נאה ביותר. המפעל הזה נקלע לקשיים רק בגלל החובות של החברה האם ויטה. להערכתו, ישנן כמה הצעות רכישה, בהחלט סבירות, שניתן באמצעותן להגיע לנוסחה להמשך הפעילות במפעל ולהעסקת העובדים.

למפעל "פרי הגליל" נודעת חשיבות קריטית לחצור הגלילית עצמה ולאזור כולו. זה מקום העבודה המרכזי בחצור הגלילית, ואם הוא ייסגר - יקפצו אחוזי האבטלה בחצור הגלילית ובאזור כולו. פרטו הגדיר את סגירתו הצפויה של המפעל – "חבית אבק שריפה חברתי".

ההסתדרות החדשה החליטה להילחם נגד סגירת המפעל בשל חשיבותו הרבה לאזור כולו. באסיפת עובדים ובהסתדרות התקבלה החלטה לנקוט בצעדי מחאה. מוטי חזיזה, יו"ר ועד העובדים, הזהיר, כי העובדים ינקטו "צעדים קיצוניים חסרי תקדים, שלא נקטנו בהם עד היום".

חזיזה קרא למקבלי ההחלטות להיות זהירים ולהפעיל שיקול דעת והוסיף: "הבנקים פסלו את כל ההצעות להסדר הנושים והחזירו אותנו למצב ההתחלתי. הפסילה שלהם לא תמוטט רק את מפעל ויטה; הם שולחים עיירה שלמה לבית קברות. בית המשפט צריך להפעיל שיקול דעת בהחלטה על גורלו של המפעל".

## לקראת הסכם באלישרא לאחר שלוש שנות סכסוך העבודה

שלוש שנים מאז הוכרז, הגיע לסיומו סכסוך העבודה הקשה והמתוקשר בין העובדים וההנהלה במפעל אלישרא. נציגי ההסתדרות והעובדים והנהלת המפעל גיבשו בשבוע שעבר טיוטת הסכם, שתסיים את סכסוך העבודה החריף.

העובדים באלישרא יקבלו רשת ביטחון מפני פיטורים למשך 8-10 שנים ופיצויים מוגדלים במקרה של פרישה. הצדדים צפויים לסכם שורה של הסכמות נוספות וההסכם יוצג כבר השבוע. מאז שקבוצת אלביט מערכות רכשה 70% מאלישרא מידי כור בסוף 2005, ניסתה ההנהלה החדשה להעביר את מפעל אלישרא מבני ברק לחולון ולפגוע בזכויות העובדים. אולם העובדים ניהלו מאבק נחוש והשביתו כמה פעמים את מפעל.

## הכנות להפגנת ה-8 במרס בת"א

תנועת נשים דמוקרטיות בישראל (תנד"י), קואליציית נשים לשלום וארגוני נשים נוספים יציינו את יום האישה הבינלאומי, ה-8 במרס, בהפגנה של נשים יהודיות וערביות בת"א בשבת, 7.3, בשעות הצהריים. ההפגנה תוקיע פשעים הנעשים נגד נשים באמצעות מלחמות, כיבוש, אבטלה, אפליה בשכר, ניצול מיני, פורנוגרפיה ועוד.

פרטים נוספים על ההפגנה יפורסמו בגיליון הקרוב של "זו הדרך" ובאתר מק"י www.maki.org.il

---

**החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון**

**המזכירות הארצית**

תתכנס בשבת, 28 בפברואר, בשעה 10.30,
באולם אחווה, שד' בן-גוריון 39, חיפה

על סדר היום:

**סיכום הבחירות לכנסת ה-18**

---

**מכללת הגדה השמאלית**

אחד העם 70,ת"א

קורס לימודי בן 4 מפגשים, בימי ב'

**הון, שלטון ופוליטיקה**

בהנחייתה של **תמר גוז'נסקי**

ייפתח ביום ב', 2 במרס, בשעה 20.00.
התשלום עבור הקורס – 90 שקל,
תשלום עבור הרצאה בודדת – 30 שקל.

***

**קורס לערבית מדוברת למתחילים**

בהנחיית המורה **יוסף עספור**

ייפתח במהלך חודש מרס.

להרשמה לשני הקורסים:
info@hagada.org.il 2591662-054

---

**מק"י – מחוז ת"א-יפו**

ביום א', 1 במרס, בשעה 19.00,
באולם בית הידידות, אחד העם 70, ת"א,

ערב לזכרו של

**יוסף (יושקה) ולרשטיין**